18 СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „УИЛЯМ ГЛАДСТОН”
Гр. София-1303, ул. „Пиротска” № 68, тел. 02/988 03 01, 987 80 45, тел./факс 02/987 96 82

УТВЪРДИЛ: .....
/В. СТОЙЧЕВА/

Директор на 18 СУ „Уилям Гладстон”
гр. София

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Настоящата програма има за цел прилагането на цялостен училищен подход, полагане на координирани и последователни усилия за предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи.

Принципи

Програмата за предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи кореспондира с темата за включващото образование и се базира на основните принципи на включващото образование:

• Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование
• Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава
• В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус
• Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по- голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата
• Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми
• Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат взети предвид при неговото участие в училище. Детето следва да бъде стимулирано да участва активно в образователния процес
• Всички аспекти на образованието, програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация следва да бъдат адаптирани, за да се създадат възможности за включване.

Визия

Програмата за предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи се основава на иновативно, гъвкаво и личностно-ориентирано обучение:

• учениците да получат пълноценни знания, умения и компетентности
• да се изградят като свободни и морални личности, способни да живеят и работят заедно, да общуват помежду си, да поемат отговорности
• да развиват творческите си заложби и способности
• да изградят умения и навици за здравословен начин на живот
• училището да се утвърди като конкурентно способен и привлекателен център за всички ученици.

Идентификация на проблема

Предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими груп е социален и педагогически проблем. Причините за това са комплексни.

В социален аспект причини за появата им могат да се търсят:

- Етническа принадлежност
- В семейната среда
- В мотивацията на учениците за учебен труд
- В слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда
- Здравословни проблеми

В педагогически аспект причини за появата им могат да се търсят:

- Липса на интерес или слаби постижения поради неразбиране
- Нежелание за посещение на учебни занятия поради чувство на отчужденост
- Лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище

Предприемане на мерки за приобщаване на ученици от уязвими групи:

1. Анализ на ситуацията в началото на учебната година.
2. Оценка на риска и идентифициране на рискови фактори:

- Продължително отсъствие от училище
- Проблемна семейна среда
- Трудна адаптация към изискванията в училище

SWOT-АНАЛИЗ

Силни страни:

- Квалифицирани учители
- Интерактивни методи на обучение
- Извънкласни дейности
- Възможности за изява
- Създаване на приятелска среда
- Добра материална база
- Работа по проекти и участия в разнообразни ателиета

Слаби страни:

- Липса на регистър на ученици от уязвими групи
- Необходимост от повишаване на мотивацията, знанията и уменията на учителите за справяне с проблема
- Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище – родители"

Възможности:

- Ранно идентифициране на учениците от уязвими групи
- Нови форми за по-голямо ангажиране на родителите
- Ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за приобщаване на учениците от уязвими групи
- Обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните, образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата от уязвими групи
- Разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране на учениците
- Консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството
- Поддържане на база данни, индивидуално портфолио, индивидуални програми за всеки ученик в риск
- Разширяване на връзките с извънучилищните институции

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите
- Липса на ефективни санкции за родителите
- Нисък жизнен стандарт на част от семействата
- Проблеми в семействата и липса на финансови възможности
- Здравословни проблеми

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА
Генерална цел: Създаване на подкрепяща среда за учениците в училище
Цели:

- всички деца ходят на училище и се чувстват добре;
- децата, които живеят трудно да получават закрила;
- децата да не стават малолетни правонарушители;
- децата да знаят, че света има нужда от промяна за да стане по-справедлив за всички и да работят за нея когато пораснат

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНСТИ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Осигуряване на ефективна, качествена и достъпна **подкрепа** за ученици от уязвими групи, която осигурява пълноценна личностна реализация в училищния живот, като се фокусира върху:
• разнообразни дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците
• съчетаване на класни и извънкласни форми на обучение и възпитание
• работа с талантливи деца
• работа с деца в неравностойно социално положение
• работа с деца със специални образователни потребности
• работа с деца с различна етническа принадлежност
• уютна и функционална образователна среда
•Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на уязвимите групи деца и ученици.

Програмата за предоставяне на равни възможности за приобщаване на ученици от уязвими групи включва дейности на ***ниво училище*** и на ***ниво клас***.

На ниво училище:

На ниво училище подкрепата е насочена към комуникацията и сътрудничеството между различните педагогически специалисти, създаването на екипна работа, консултиране и обмен за начини на работа. По този начин подкрепата е първоизточник за планиране на обучението в класната стая, за изграждане на връзки между различните професионалисти и формиране на професионалната общност на училището.

- Разпознаване и приемане всички гледни точки, независимо от раса, пол и социален статут.
- Достъпност на физическата среда и улесняване на мобилността на учениците.
- Запознаване на учениците с правилата на поведение в училището и публични места.
- Премахване на усещането за негативен обществен отговор и липса на приемане от общността
- Осигуряван на безопасност на учениците в училището.

1. Мобилност

Адаптиране на наличното оборудване, което се използва за предвижване; оценка на взаимодействието между средствата за предвижване и интериора в помещенията и извършване на необходимите модификации за подобряване на мобилността. Подобряване на оборудването за предвижване със съответните материали и помощни средства.

2. Достъпност на средата:

Адаптиране на наличното оборудване, което се използва за предвижване; оценка на взаимодействието между средствата за предвижване и интериора в помещенията в реални условия и извършване на необходимите модификации за подобряване на мобилността.

Обучения за учители и родители как да променят средата, за да е лесно достъпна.

3. Приемане от общността и подкрепа на отношението на общността към детето/семейството

Използване на общността и местните организации, за създаване на подкрепяща система за родителите. Родителската група е една много важна структура, която позволява на родителите да си помагат и да се подкрепят взаимно, когато се сблъскват със социален натиск. Организиране на регулярни срещи за родители и подкрепа в това групата да стане независима и самостоятелна. Групата може да се фокусира върху създаване на списък с контактите на всички, където да обменят телефони, имейли и други канали за комуникация, така че да се чувстват комфортно да общуват едни с други. Създаване на списък с ключови хора и специалисти, организации, училища, политици, с които да бъде осъществен контакт, когато има нужда или проблем.

4. Безопасност

Разговори с родители и обсъждане на стратегии за безопасност: как може да бъде модифицирана средата у дома, в училище, дори в квартала. Как да научат детето да се пази и да следва изискванията за безопасност. Прилагане на стратегии, които отговарят на способностите на детето, работа с него в среда и контекст, които са проблемни за него, вкъщи и извън дома му, докато детето не покаже, че е усвоило съответните умения.

Добрата организация за участието на учениците, намалява изолацията им и дава възможност те да са заедно с другите. Осигуряването й изисква спазване на основни правила, индивидуален подход и съобразяване с точните и конкретни нужди на децата от класа.

На ниво клас:

Подкрепата се изразява в диференцирането на подходи за обучение, които дават различни и равни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на обучението в най-голямо съответствие с тях.

- Обучения на учителите за запознаване с различните стилове на учене и прилагането им в работата им.
- Прилагане на извънкласни и извънучилищни дейности, с цел привлекателно училище.
- Създаване на правила и етичен кодекс на класа.
- Приемане на правила за реда на насочване на ученик за подкрепа и помощ.
- Премане на различието като ресурс за формиране и развитие на личността на ученика и формиране на качества, като: емпатия, съпричастност, взаимопомощ, подкрепа;
- Запознаване на родителите с правилата, реда и процедурите в училище и клас.
- Определяне на подходи и форми на работа с ученика, както и темите от учебното съдържание. Ориентири в тази задача са:

  - наблюденията

  - оценката на потребностите на ученика от специалистите в училище

  - педагогическият опит и подготовката на учителя

- Изготвяне на адаптирана индивидуална програма за конкретния ученик, която да следва интересите на ученика и да осигури равностоен обучителен опит, като е съобразена с учебната програма на класа
- Прилагане на подход на стимулиране и изграждане на резилианс чрез модела "АЗ ИМАМ, АЗ СЪМ, АЗ МОГА", за безпроблемно преодоляване на конкретни проблемни ситуации в училище и впоследствие в живота.